

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАРЫНЫҢ
АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙЫ**

2018 ЖЫЛҒЫ 1 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАЙ-КҮЙ БОЙЫНША

Алматы 2018 ж.

Мазмұны

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БАНКТІК ЕМЕС СЕКТОРЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ	3
I. ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАРДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАЙ-КҮЙІ.....	3
1. АКТИВТЕР	3
2. НЕСИЕ ПОРТФЕЛІ	4
3. МІНДЕТТЕМЕЛЕР	5
4. МЕНШІКТІ КАПИТАЛ	6
5. ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАР ҚЫЗМЕТІНІҢ ТИІМДІЛІГІ.....	6

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БАНКТІК ЕМЕС СЕКТОРЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасының банктік емес секторы 3 ипотекалық ұйыммен және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын 4 ұйымдармен (бұдан әрі - банктік емес ұйымдар) ұсынылған.

1-кесте. Банктік емес сектордың құрылымы

Көрсеткіштің атауы	01.01.2018	01.12.2018
Ипотекалық ұйымдардың саны, оның ішінде:	2	3
- жарғылық капиталына мемлекет 100% қатысатын ипотекалық ұйымдар "Қазақстан Ипотекалық Компаниясы" Ипотекалық ұйымы" АҚ «Баспана» ипотекалық ұйымы» АҚ	1	2
- ипотекалық ұйым "Экспресс Финанс" ипотекалық ұйымы" АҚ	1	1
Банктік емес ұйымдардың саны, оның ішінде:	4	4
- жалғыз акционері агроөнеркәсіп кешені саласындағы ұлттық басқарушы холдинг болып табылатын ұйымдар "Аграрлық несие корпорациясы" АҚ "Ауыл шаруашылық қаржылай қолдау қоры" АҚ "КазАгроФинанс" АҚ	3	3
- почта операторы «Қазпочта» АҚ	1	1
Банктік емес ұйымдардың еншілес ұйымдарының саны	2	1

I. ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАРДЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАЙ-КҮЙІ

1. АКТИВТЕР

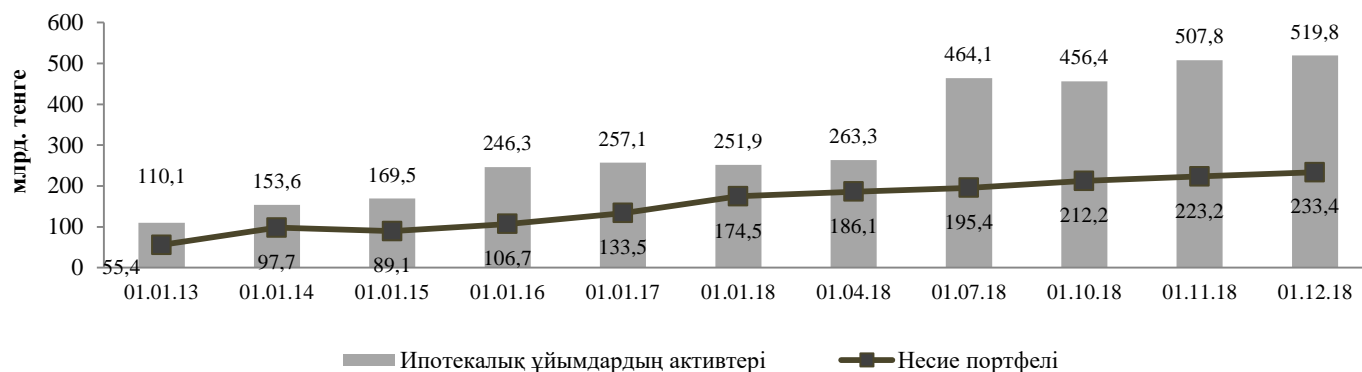
2-кесте. Қазақстан Республикасының ипотекалық ұйымдарының жиынтық активтерінің құрылымы

Көрсеткіштің атауы	01.01.2018		01.12.2018		Өсімі, %-бен
	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	
Ағымдағы шоттар	17,7	7,0%	11,4	2,2%	-35,6%
Бағалы қағаздар	8,5	3,4%	167,7	32,3%	1 872,9%
Басқа банктерге орналастырылған салымдар	6,1	2,4%	88,8	17,1%	1 355,7%
Клиенттерге берілген қарыздар, оның ішінде «Кері РЕПО» операциясы	174,5	69,3%	233,4	44,9%	33,8%
Негізгі қаражат және материалдық емес активтер	27,7	11,0%	10,5	2,0%	-62,1%
Клиенттерге ХҚЕС талаптары бойынша берілген қарыздар және қаржы лизингі бойынша резервтер (провизиялар)	-4,3	-1,7%	-5,7	-1,1%	32,6%
Басқа активтер	21,6	8,6%	13,7	2,6%	-36,6%
Активтердің барлығы	251,9	100,0%	519,8	100,0%	106,4%

2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдар активтерінің жиынтық мөлшері 519,8 млрд. теңге, бұл жылдың басындағы көрсеткіштен 267,9 млрд. теңгеге немесе 106,4%-ға көп.

Ипотекалық ұйымдардың активтері құрылымының маңызды үлесін клиенттердің қарызы – 44,9% (233,4 млрд.теңге), бағалы қағаздар – 32,3% (167,7 млрд.теңге), басқа банктерге орналастырылған салымдар – 17,1% (88,8 млрд.теңге).

1-график. ҚР ипотекалық ұйымдарының активтері мен несие портфелінің динамикасы

2. НЕСИЕ ПОРТФЕЛІ

2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың жиынтық несие портфелі 233,4 млрд.тенге млрд. тенге болды, бұл 2018 жылдың басындағы қалыптасқан көрсеткіштен 58,8 млрд. теңгеге немесе 33,7%-ға көп.

Есепті күнге қалыптастырылған провизиялар 5,7 млрд. теңгені құрады (ипотекалық ұйымдардың несие портфеліндегі қалыптастырылған провизиялардың үлес салмағы 2,5%).

3-кесте. ҚР ипотекалық ұйымдарының несие портфелінің құрылымы

Көрсеткіштің атауы	01.01.2018		01.12.2018		Өзгерістер (%)
	млрд. тенге	жиынтығы %-бен	млрд. тенге	жиынтығы %-бен	
Несие портфелі (негізгі борыш), оның ішінде:	174,5	100,0%	233,4	100,0%	33,8%
Клиенттерге берілген ұзақмерзімді қарыздар	52,3	30,0%	76,9	32,9%	47,0%
Клиенттерге қаржы лизингі	117,9	67,6%	140,7	60,3%	19,3%
Клиенттердің қарыздар бойынша мерзімі өткен берешегі	0,2	0,1%	0,9	0,4%	350,0%
Бағалы қағаздармен "кері РЕПО" операциясы	4,1	2,4%	14,9	6,4%	263,3%
Анықтама: ХКЕС бойынша провизиялар	4,3	2,5%	5,7	2,4%	32,6%

4-кесте. ҚР ипотекалық ұйымдарының несие портфелінің сапасы

Көрсеткіштің атауы	01.01.2018		01.12.2018		Өзгерістер (%)
	млрд. тенге	жиынтығы %-бен	млрд. тенге	жиынтығы %-бен	
Несие портфелі (негізгі борыш)	174,5	100,0%	233,4	100,0%	33,8%
Негізгі борышы және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі жоқ қарыздар	155,3	89,0%	193,9	83,1%	24,9%
Мерзімі өткен берешегі бар қарыздар, оның ішінде:	15,2	8,7%	24,5	10,5%	61,2%
1 - ден 30 күнге дейін мерзімі өткен берешегі бар қарыздар	9,9	5,7%	14,2	6,1%	43,4%
31 - ден 60 күнге дейін мерзімі өткен берешегі бар қарыздар	2,3	1,3%	3,7	1,6%	60,9%
61 - ден 90 күнге дейін мерзімі өткен берешегі бар қарыздар	0,7	0,4%	1,4	0,6%	100,0%
90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар	2,2	1,3%	5,2	2,2%	136,4%

Көрсеткіштің атауы	01.01.2018		01.12.2018		Өзгерістер (%)
	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	
90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар бойынша провизиялар	1,6	0,9%	3,5	1,5%	118,8%
90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды ХҚЕС бойынша провизиялар мен жабу коэффициенті	72,7%		67,3%		

2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың жиынтық несиелік портфеліндегі мерзімі өткен берешектің үлес салмағы 10,5%-ды құрады (немесе 24,5 млрд. теңге). Есепті күні 90 күннен астам күннен бастап негізгі борыш және сыйақы бойынша мерзімі өткен берешек 5,2 млрд. теңге немесе несиелік портфелінің 2,2% болды.

3. МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2018 жылдың басындағы деректермен салыстырғанда ипотекалық ұйым міндеттемелерінің жиынтықты мөлшері 55,1 млрд. теңге немесе 28,8%-ға көбейді және 2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша 246,8 млрд. теңге болды.

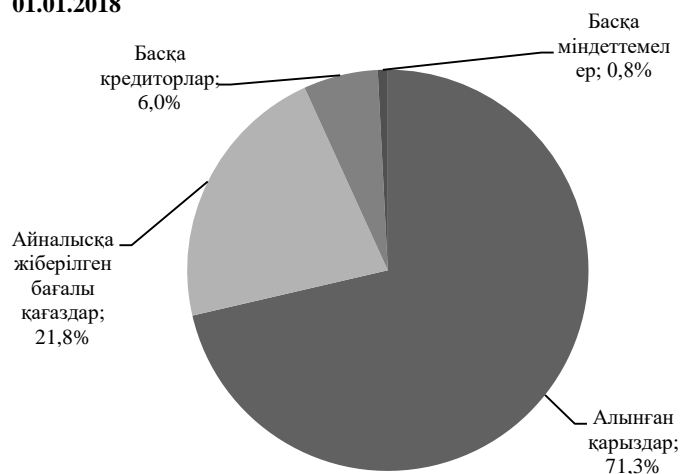
Ипотекалық ұйымдардың құрылымында міндеттемелер құрылымы алынған қарыздарды түрінде (54,1%).

5-кесте. ҚР ипотекалық ұйымдарының жиынтықты міндеттемелерінің құрылымы

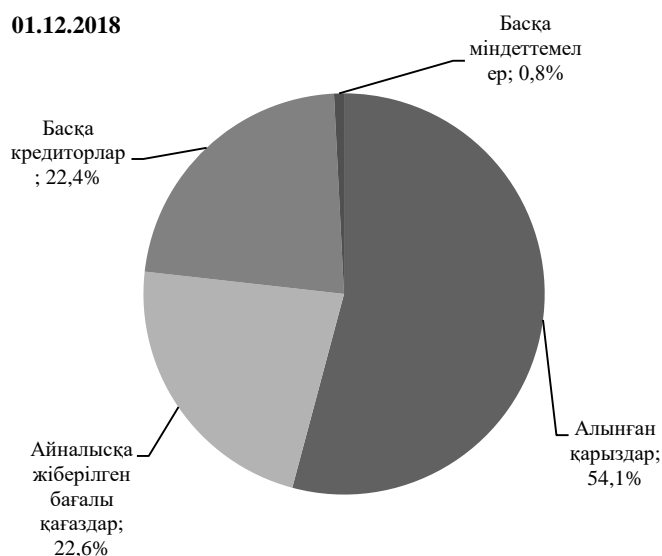
Көрсеткіштің атауы	01.01.2018		01.12.2018		Өсімі, %-бен
	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	млрд. теңге	жиынтығы %-бен	
Алынған қарыздар	136,6	71,3%	133,5	54,1%	-2,3%
Айналысқа жіберілген бағалы қағаздар	41,9	21,8%	55,7	22,6%	32,9%
Басқа кредиторлар	11,6	6,0%	55,3	22,4%	376,7%
Басқа міндеттемелер	1,6	0,8%	2,2	0,9%	37,5%
Барлық міндеттемелер	191,6	100,0%	246,8	100,0%	28,8%

2-график. Ипотекалық ұйымдар міндеттемелерінің құрылымы

01.01.2018

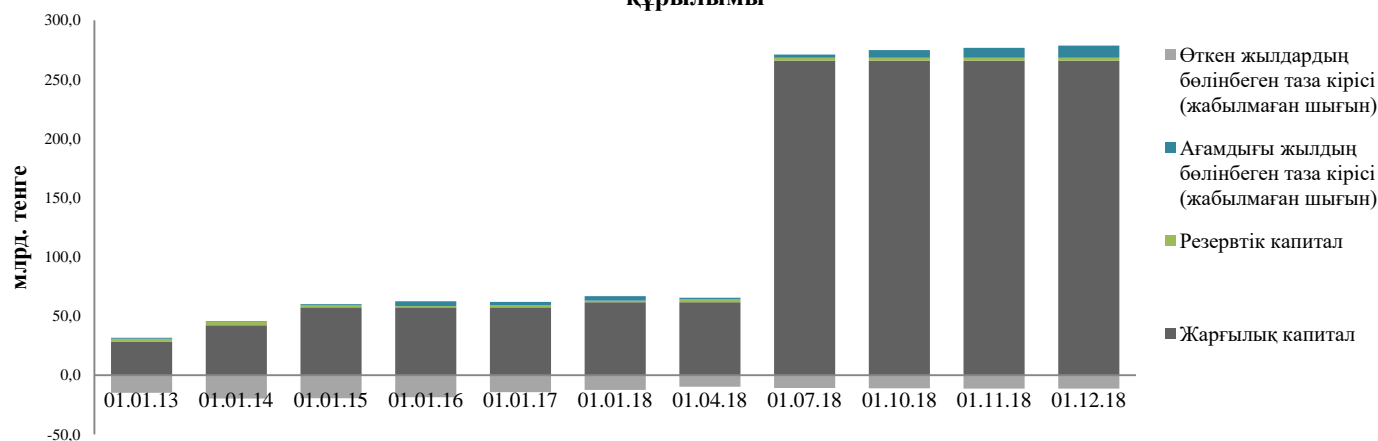
01.12.2018

4. МЕНШІКТІ КАПИТАЛ

2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың баланстық меншікті капиталы 273,0 млрд. теңгені құрады, ағымдағы жылдың басынан қалыптасқан көрсеткіштен 212,8 млрд.теңгеге көп.

3 - график. Ипотекалық ұйымдарының баланс бойынша меншікті капиталының құрылымы

2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдардың реттеуші меншікті капиталының мөлшері 272,9 млрд. теңгені құрады. Жылдың басында осы көрсеткіш 60,2 млрд. теңгені құрады.

6-кесте. ҚР ипотекалық ұйымының меншікті капиталының жеткіліктілігі

Көрсеткіштің атауы	01.01.2018	01.12.2018
Төленген меншікті капитал (оның ішінде капитал), млрд.теңге	67,5	271,6
Есепті меншікті капитал, млрд.теңге	60,2	272,9
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті ($\kappa_1 \geq 0,06$)	0,230	0,505
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті ($\kappa_{1-2} \geq 0,06$)	0,243	1,027
Меншікті капиталдың жеткіліктілігі коэффициенті ($\kappa_{1-3} \geq 0,12$)	0,246	1,040

5. ИПОТЕКАЛЫҚ ҰЙЫМДАР ҚЫЗМЕТІНІҢ ТИІМДІЛІГІ

2018 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша ипотекалық ұйымдар 10,2 млрд.теңге мөлшерде таза пайда алды.

7-кесте. ҚР ипотекалық ұйымының кірістілігі

Көрсеткіштің атауы	млрд. теңге		
	01.12.2017	01.12.2018	Өсімі, %-бен
Сыйақы алумен байланысты кірістер	14,9	22,8	53,0%
Сыйақы төлеуге байланысты шығындар	6,0	7,6	26,7%
Сыйақы алумен байланысты емес кірістер	42,3	29,5	-30,3%
Сыйақы төлеуге байланысты емес шығындар	40,2	26,9	-33,1%
Операциялар бойынша (резервтерді қалпына келтіру) ықтимал шығынға резервтер	5,8	6,4	10,3%
Корпоративтік табыс салығы	1,2	1,2	0,0%
Таза кіріс (шығын)	4,0	10,2	155,0%

4-график. Ипотекалық ұйымдардың пайдасы (шығыны)